

store Nervestammer i Bækkenet. Efter tilendebragt Fødsel er Koen da hyppig lam og ligger hen med manglende Evne til at kunne rejse sig. Den nogenlunde Erfarne seer imidlertid strax, at man ikke her har Kælvningsfeber; Blikket er livligt og Appetitten i Regelen god; heldigvis ender denne Tilstand ved en passende Behandlig næsten altid med Helbredelse i Løbet af kortere Tid.

Hertil knyttedes følgende Diskussion:

Dyrlæge Møller ønskede at vide, om den ærede Foredragsholder havde anstillet Undersøgelser med Hensyn til, hvor vidt Mælkesekretionen og Dyrets Temperatur stode i Forhold til hinanden, ligesom han ogsaa ønskede at vide, om Foredragsholderen ikke i sin Praxis havde havt Tilfælde, i hvilke Dyret havde lidt af periodisk Raseri; thi saadanne Tilfælde vare forekomne i Talerens Praxis. Taleren krævede, at Vagten ved det syge Dyr ikke maatte vige fra det, men blive paa sin Post med Kniven i Haanden; Dyret maatte dog imidlertid ikke dræbes, før man saa, at Bugmusklerne ikke længere kunde trække sig sammen, thi man havde jo havt Tilfælde, i hvilke Koen kunde ligge aldeles som død og derpaa i et Nu være oppe.

Dyrlæge Oppermann kunde ikke give Svar paa Spørgsmaalet om Mælkesekretionens Fremgang i Forhold til Temperaturen, men det skulde være et Punkt, som han fremtidig skulde gjøre sig til Opgave at undersøge. Hvad Raseritilfældene angik, da vidste Taleren meget vel, at mange af de Forfattere, der havde skrevet om Kælvningsfeberen, særlig pointerede disse, som Taleren imidlertid kun kunde forklare sig som et voldsomt Indtryk paa Hjernen, og et saadant Tilfælde var for ikke mindre end otte Dage siden forekommet i Talerens Praxis, hvilket Tilfælde endogsaa havde havt en saa voldsom Karakter, at Dyret døde i Løbet af kort Tid derefter; men de fleste Patienter vare ikke rasende. Taleren var enig med Dyrlæge Møller i, at der holdtes Vagt ved de syge Dyr, men det var ofte vanskelig at gjøre de Folk, der bleve satte til at holde Vagt, forstaaelig, naar Slagtingen skulde foregaa.

Lektor, Dr. med. Bang ønskede at vide, om Foredragsholderen havde foretaget en statistisk Opgjørelse af det Materiale, han i sin mangeaarige Praxis havde indsamlet, og hvilken Mening han havde om Betydningen af at anvende meget stærke Afføringsmidler, som f. Ex. Krotonolie.

Dyrlæge Oppermann skulde hertil svare, at naar der sees paa Sagen ganske i Almindelighed, kunde der ikke opstilles nogen nøjagtig Statistik, da jo en stor Mængde Kreaturer slagtedes under Sygdommens Forløb, og om disse vidste man altsaa ikke, om de vilde være blevne helbredede eller ikke. Hvad den specielle Statistik angik, som Taleren kunde uddrage af det Materiale, han havde indsamlet, da skulde han kun bemærke, at han i en Del Aar stod famlende overfor denne Sygdom, og derfor kun havde et daarligt Resultat at opvise; men her maatte ogsaa det tages i Betragtning, hvad ogsaa det betydelige statistiske Materiale, som forelaa i Norge, bekræftede, at Sygdommen i enkelte Aar optraadte mere ondartet end i andre. Efter den Behandling af Patienterne, som Taleren nu havde gennemført i sin Praxis, havde Forholdet, uden at han dog derfor vilde tillægge denne Behandlingsmaade nogen overdreven Betydning, forandret sig til det bedre, ja i 1881 gik Dødelighedsprocenten endogsaa ned til 17 pCt.; i 1883 var Sygdommen derimod af en ikke saa lidt mere ondartet Natur, idet Dødelighedsprocenten da var 42 pCt. I indeværende Aar, hvoraf jo næppe én Maaned var forløben, havde Taleren i sin Praxis allerede truffet 14 Tilfælde af Kælvningsfeber, og deraf vare 11 endte med Helbredelse, saa at det ligeledes lod til, at Sygdommen i dette Aar ikke vilde optræde saa ondartet som i det foregaaende. Hvad Spørgsmaalet om stærke Afføringsmidler angik, da var det jo et meget omtvistet Spørgsmaal mellem praktiske Dyrlæger, og Taleren gled i sit Foredrag let hen derover, fordi det, der her laa for, efter hans Opfattelse nærmest var at se hen til, hvilken Opgave Landmændene havde lige over for den Slags Patienter, her var Tale om. For sit eget Vedkommende kunde Taleren kun sige, at han i mange Tilfælde havde anvendt Krotonolie og givet indtil 50 Draaber deraf i 3 Pægle Mælk, men af Hensyn til Kjødets Anvendelighed som Menneskeføde havde han i Aarenes Løb faaet Betænkelighed ved at anvende dette Mittel, ligesom han paa den anden Side heller ikke mente at havehavt større Virkning heraf end af svovlsurt Natron eller Olie, indgiven i større Dosis.

Docent Bruun - Petersen maatte hævde, at naar Kjødet af de Dyr, her var Tale om, skulde benyttes som Handelsvare, maatte man slagte strax og ikke vente dermed til det sidste Øjeblik, thi gjorde man det, maatte Kjødkontrollen kassere Kjødet, selv om der ogsaa forelaa Erklæring for, at Dyret kun havde lidt af Kælvningsfeber, og det saa meget mere,

som vi ikke kjende til forskjellige Klasser af Kjød. Hvad Sygdommens Optræden i Besætninger angik, da var Taleren enig med Foredragsholderen i, at det hovedsagelig var de indkjøbte Dyr, der angrebes. Det, der især burde lægges Landmændene paa Sinde, var, at de ikke maatte give Køerne Tilskud til Foderet, før de vanskelige Dage efter Kælvningen vare overstaaede; dette havde Taleren altid tilraadet stærkt, og han troede, at adskillige Landmænd havde befundet sig vel derved. Af Komplikationerne var navnlig Yverbetændelse slem; Koen havde spændt Yver, og Udmalkning var derfor nødvendig.

Dyrlæge Møller skulde indrømme Docent Brun-Petersen det berettigede i hans Standpunkt med Hensyn til Kjødkontrollens Optræden lige over for sligt Kjød. Efter Talerens Mening var det en stor Fejl at gribe alt for hurtig til Kniven; da Sygdommen forløb meget hurtig, ræsonnerede han som saa: Hellere vente lidt og saa muligvis redde det Hele, end handle rask og saa kun redde en Del. Til Foredragsholderen vilde Taleren rette det Spørgsmaal, om han ikke havde Erfaring for, at naar Sygdommen optraadte hos Køer, der vare paa Græs, var den altid mere ondartet end ellers, ja næsten altid med dødelig Udgang, og hvad muligvis Grunden dertil kunde være.

Konsulent, Dyrlæge Jessen. For Landmændene spillede, som Foredragsholderen bemærkede, Forebyggelsesmidlerne en overordentlig stor Rolle, og blandt de vigtigste af disse staaer den knappe Ernæring kort før Kælvningen. Desværre bruge Landmændene ikke dette Middel saa meget, som de burde. Ved i de sidste 10 á 14 Dage før Kælvningen at tage Kornet fra Køerne; og, om det behøves, ogsaa Høet, men blive ved med at give saa mange Roer, at Fordøjelsen ikke bliver forstyrret, og desuden fortsætte denne Behandling 2 á 3 Dage efter Kælvningen, vil man kunne bidrage meget til at undgaa Kælvningsfeber. Ved Afknapningen af Foderet undgaaes nemlig en for stor Tilstrømning af Blod til Yveret, hvilket jo navnlig er af Betydning lige over for Kælvningsfeberen, og lige over for Koens Mælkeproduktion senere har det, at Tilstrømningen til Yveret standses, intet at sige, Koen kan godt kælte uden Yver; 2 á 3 Dage efter Kælvningen falder Mælken atter til. En Behandlingsmaade som den nævnte var vistnok at foretrække for Anvendelsen af Afføringsmidler. At Sygdommen optraadte ondartet hos Køer, der vare paa Græs, var vistnok begrundet i, at Græs var et stærkt mælke-

drivende Foder og altsaa skadelig for Koen, naar den stod paa Kælvningsstandpunktet.

Dyrlæge Oppermann skulde indrømme Docent Brun-Petersen, at naar man først greb til Kniven i det sidste Øjeblik, var Kjødet mørkfarvet af det indeholdte Blod og kunde ikke holde sig, og der kunde derfor rejses begrundet Indvending mod dets Anvendelse som Handelsvare. Man kom her tilbage til den gamle Historie, nemlig i hvor høj Grad vi savne et Tilsyn med Salg af Levnedsmidler; dette var uforsvarligt lige over for den fattige Befolkning, idet det jo er denne, der rammes haardst ved en slig Mangel i Lovgivningen. Det, at det hovedsagelig var de indkjøbte Dyr, der angrebes af Kælvningsfeberen, pegede hen paa, at man ogsaa kunde vente at finde Modstand mod denne Sygdom, naar Landmændene vilde lægge Vægt paa Selvtillæg. Med Hensyn til Grunde til Sygdommens ondartede Optraeden hos Køer paa Græs kunde Taleren slutte sig til Konsulent Jessen, men han maatte dog hertil endnu føje en Omstændighed, som vistnok havde ikke saa lidt at sige, nemlig det skrigende Misforhold mellem den Temperatur, Køerne befandt sig i, medens de stode i Stalden, og den, de vare udsatte for, naar de i Maj Maaned, hvori der jo foregik en stor Mængde Kælvninger, laa ude om Natten paa Markerne. Hudvirksomheden spillede vistnok en betydelig Rolle i en saa kritisk Periode som under Kælvningen.

Capitain la Cour spurgte Foredragsholderen, om han ikke kunde supplere de i Foredraget meddelte statistiske Data yderligere, saa at der kunde komme til at foreligge fuldstændigere statistiske Oplysninger, hvortil Dyrlæge Oppermann bemærkede, at det kunde han nok, da han havde ført Journaler lige fra den Dag, han begyndte at praktisere, men hans Foredrag var ikke anlagt med det for Øje; han havde i Foredraget kun medtaget de statistiske Data, som vare nødvendige for at vise, at vi nu vare komne ned til en lavere Mortalitetsprocent end den, Prof. Stockfleth i sin Tid havde angivet.

Professor Bagge. Det var en Erfaring, at det var de bedste Køer i Besætningerne, som angrebes af Kælvningsfeber, og en væsentlig Grund til, at Sygdommen optraadte hyppigere nu end tidligere, var vistnok den, at vort Kvæg var blevet forkjælet, hvorfor det bedste Forebyggelsesmiddel vilde være at holde det under naturlige Forhold. Hvad Kjødet af de af Kælvningsfeber angrebne Dyr angik, da var det en Selvfølge, at naar man opsatte at dræbe Dyret til det

sidste Øjeblik, blev Kjødet mørkt som Følge af, at kun en Del af Blodet løb bort, og Taleren maatte være enig med Docent Brun-Petersen i, at sligt Kjød burde kasseres som Handelsvare.

Docent Bruun-Petersen skulde indrømme Dyr læge Møller, at der ofte gribes for hurtig til Kniven, idet mange af Kælvningsfeberen angrebne Dyr maaske vilde være blevne helbredede, hvis man havde givet Tid, men Landmændene maatte man stille det Vilkaar, enten at redde en Del ved Slagtning strax, eller ogsaa muligvis løbe den Risiko at miste Alt.

Dyr læge Møller var enig med Docent Brun-Petersen i, at til Handelsvare egnede Kjødet af slige paa et sent Stadium slagtede Dyr sig ikke; men under de Forhold, Taleren havde virket, var det Skik, at Kjødet kun blev faldt til de nærmest Boende, altsaa blev brugt strax, og i saa Tilfælde spillede det ikke nogen stor Rolle, om Dyret blev slaaet ihjel nogle Timer før eller senere.

Docent Bruun-Petersen skulde hertil bemærke, at man ofte kom til at staa lige over for det Spørgsmaal fra Ejeren, om han kunde bruge Kjødet til sine Folk, og i saa Tilfælde maatte man være forpligtet til at stille sig paa samme Maade som lige over for Spørgsmaalet om Benyttelsen af sligt Kjød som Handelsvare.

Dyr læge Oppermann. Der kan naturligvis være Forhold, hvorunder man, naar sligt Spørgsmaal stilles — og det gjøres jo hyppig —, maa fraraade at bruge Kjødet, men naar Slagtingen foregaaer i Tide, og det udtrykkelig tilkjendegives Ejeren, at Kjødet skal bruges strax, kan det vistnok med god Samvittighed tillades at bruge Kjødet. Taleren har selv spist af sligt Kjød og har ikke haft nogen som helst Men deraf. Naar der derimod er Tale om Kjødets Anvendelse som Handelsvare, altsaa under Forhold, hvor man ikke veed, om det bliver benyttet strax eller senere, stiller Sagen sig helt anderledes.